

Biuro Prasowe OPZZ e-mail: biuroprasowe@opzz.org.pl tel.: 022 551 55 04, fax: 022 551 55 01, 00-924 Warszawa, ul. M. Kopernika 36/40

Związkowcy z ArcelorMittal Poland oczekują spotkania z premierem

Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych wystosowało dzisiaj pismo do Prezesa Rady Ministrów RP Mateusza Morawieckiego z wnioskiem o pilne spotkanie z przedstawicielami OPZZ w celu przedstawienia stanowiska związków zawodowych w kwestii wygaszenia wielkiego pieca i wstrzymania pracy stalowni w hucie ArcelorMittal Poland S.A. w Krakowie.

OPZZ jest zaniepokojone planowanym wygaszeniem wielkiego pieca. Budzi ono zrozumiałe i poważne wątpliwości pod względem ekonomiczno-biznesowym i społecznym. W świetle składanych na przełomie czerwca i lipca br. przez zarząd ArcelorMittal Poland S.A. deklaracji oraz zapewnień strony rządowej i samorządowej o prowadzeniu zaawansowanych rozmów na temat utrzymania produkcji, decyzja ta jest tym bardziej niezrozumiała i szkodliwa społecznie. Należy ocenić ją negatywnie również z punktu widzenia ekonomicznego oraz priorytetów polityki energetycznej Polski. [nq]

TREŚĆ PISMA

Szanowny Panie Premierze,

W imieniu Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego Pracowników ArcelorMittal Poland

i Federacji Związków Zawodowych Metalowców i Hutników w Polsce, organizacji członkowskich Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych, zwracam się do Pana Premiera z wnioskiem o pilne spotkanie z przedstawicielami OPZZ w celu przedstawienia stanowiska związków zawodowych w kwestii wielomiesięcznego wygaszenia wielkiego pieca i wstrzymania pracy stalowni w hucie ArcelorMittal Poland S.A. w Krakowie.

O decyzji spółki w tej sprawie poinformował związek zawodowy dnia 12 listopada 2019 roku prezes zarządu i dyrektor generalny ArcelorMittal Poland S.A. Według jego zapewnień, decyzja ta podyktowana jest osłabieniem popytu na stal, rosnącymi cenami uprawnień do emisji CO₂, wysokim poziomem importu z krajów spoza Unii Europejskiej, a także bardzo wysokimi kosztami produkcji, w tym energii w Polsce.

OPZZ jest zaniepokojone planowanym wygaszeniem wielkiego pieca. Budzi ono zrozumiałe i poważne wątpliwości pod względem ekonomiczno-biznesowym i społecznym. W świetle składanych na przełomie czerwca i lipca br. przez zarząd ArcelorMittal Poland S.A. deklaracji oraz zapewnień strony rządowej i samorządowej o prowadzeniu zaawansowanych rozmów na temat utrzymania produkcji, decyzja ta jest tym bardziej niezrozumiała i szkodliwa społecznie. Należy ocenić ją negatywnie również z punktu widzenia ekonomicznego oraz priorytetów polityki energetycznej Polski.

Niestety dotychczasowa korespondencja w tej kwestii prowadzona pomiędzy związkami zawodowymi a zarządem ArcelorMittal Poland S.A. nie doprowadziła do żadnych konstruktywnych rozwiązań, które

satisfakcjonowałyby związki zawodowe. Pracodawca zapewnił jedynie, że wygaszenie wielkiego pieca będzie tymczasowe, dlatego zaproponował pracownikom do wyboru cztery warianty rozwiązań: przeniesienie do huty w Dąbrowie Górniczej lub do innych wydziałów w Krakowie, tzw. postojowe oraz zwolnienie.

OPZZ obawia się jednak, że wygaszenie produkcji będzie trwałe, co spowoduje redukcję zatrudnienia na niespotykaną dotąd skalę. Zagrożenie to jest realne i dotyczy 1500 do 2000 osób a także firm zależnych i kooperujących z ArcelorMittal Poland S.A.

Pragnę podkreślić, że przedstawiciele związków zawodowych zrzeszonych w OPZZ i działających w ArcelorMittal Poland są gotowi przedstawić Panu Premierowi merytoryczne argumenty wskazujące na wieloaspektowe problemy związane z wygaszeniem wielkiego pieca, które skutkować będą negatywnymi konsekwencjami dla pracowników spółki, kondycji ekonomicznej ArcelorMittal Poland S.A. a także sytuacji społecznej mieszkańców Krakowa i okolic. Warto odnotować, że już dzisiaj władze Krakowa szacują, że związane z wygaszeniem wielkiego pieca skutki finansowe dla miasta wyniosą od 10 do 40 mln zł. Kraków podejmuje, co prawda, działania zaradcze i zamierza udzielić pomocy hutnikom, którzy stracą pracę, ale są one niewystarczające. W ocenie OPZZ niezbędne jest zaangażowanie się rządu w rozwiązanie sytuacji kryzysowej, która ma obecnie miejsce. Tym bardziej, że wpływy z podatku dochodowego od osób prawnych, jakie płaci Arcelor Mittal S.A., już w przyszłym roku będą mniejsze o 5-10 mln zł. Takie zaangażowanie jest również uzasadnione w kontekście działań podejmowanych przez związki zawodowe i organizacje pracodawców w ramach Trójstronnego Zespołu ds. Społecznych Warunków Restrukturyzacji Hutnictwa oraz Rady Dialogu Społecznego. To właśnie w trakcie ostatniego posiedzenia Rady, które odbyło się dnia 17 października 2019 roku strona pracowników i strona pracodawców podjęły uchwałę Nr 84 w sprawie działań na rzecz poprawy konkurencyjności krajowej branży hutniczej.

Szanowny Panie Premierze,

OPZZ od dawna uważa, że konieczne jest większe zaangażowanie państwa w rozwiązanie problemów branży hutniczej, w tym kwestii bardzo wysokich kosztów energii w Polsce. Niezbędne są konkretne działania na poziomie unijnym, ponieważ do kraju dociera coraz więcej stali z importu. OPZZ postuluje o przyjęcie politycznej strategii na poziomie unijnym, która zapewni utrzymanie konkurencyjności sektorom przemysłowym

Unii Europejskiej w trakcie procesu transformacji. Należy uwzględnić ryzyko transferu emisji (carbon leakage) poza Unię Europejską oraz zapewnić, aby wytworzone produkty były weryfikowane w trakcie swojego cyklu życia z uwzględnieniem ich śladu węglowego. Konieczne jest wdrożenie w prawie Unii Europejskiej tzw. węglowego środka wyrównawczego (carbon border adjustment) oraz wprowadzenia transgranicznego podatku od emisji dwutlenku węgla.

W wygłoszonym 19 listopada br. exposé, dostrzegł Pan podnoszone przez OPZZ postulaty i zapewnił, że: „(...) uważamy za błąd, kiedy z Polski i Unii na skutek regulacji klimatycznych miejsca pracy uciekają do ościennych państw. Ślad węglowy, regulacje podatkowe i zapobieganie carbon leakage muszą wspierać polską energetykę i polską transformację. Nie godzimy się też na dyskryminacji i nieuwzględnianie naszego punktu wyjścia. (...) Nasza transformacja proklamacyjna musi być bezpieczna i korzystna dla Polski.”

W tej sytuacji OPZZ oczekuje, że kierowany przez Pana rząd dotrzyma słowa i upomni się o przyszłość polskiego hutnictwa, które zawsze było i będzie ważnym elementem polskiej gospodarki oraz nie dopuści do wygaszenia wielkiego pieca i wstrzymania pracy stalowni w hucie ArcelorMittal Poland S.A. w Krakowie.

Z poważaniem
Andrzej Radzikowski
Przewodniczący OPZZ

Sławomir Broniarz wybrany na Prezesa ZNP

Sławomir Broniarz pokieruje Związkiem Nauczycielstwa Polskiego przez kolejne pięć lat.

Tak zdecydowali uczestnicy 42. Krajowego Zjazdu Delegatów ZNP, który odbył się w dniach 21-22 listopada w Teatrum Ateneum w Warszawie. W wyborach na prezesa ZNP w kadencji 2019-2024 brało udział dwóch

kandydatów. Sławomir Broniarz otrzymał 137 głosów delegatów. Na Andrzeja Grygucia, prezesa Okręgu Podlaskiego ZNP, głosowało 42 delegatów. 5 delegatów wstrzymało się od głosu. Głosowało 184 delegatów.

Wiceprezesami Zarządu Głównego ZNP zostali Grzegorz Gruchlik i Krzysztof Baszczyński.

Na 42. Krajowy zjazd Delegatów ZNP przyjechało 194 delegatów z 16 okręgów ZNP, dwóch sekcji związkowych (Administracji i Obsługi oraz Emerytów i Rencistów – po 5 delegatów), a także z Rady Szkolnictwa Wyższego i Nauki (10 delegatów).

Sprawozdanie z działalności władz ZNP w kadencji 2014-2019 oraz wybór prezesa na kolejną kadencję były najważniejszymi punktami pierwszego dnia 42. Krajowego Zjazdu Delegatów ZNP.

W Krajowym Zjeździe Delegatów ZNP wziął udział przewodniczący Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych Andrzej Radzikowski. W imieniu naszej organizacji przekazał nowo wybranemu Prezesowi gratulacje i życzenia.

Szanowny Panie Prezesie,

W imieniu Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych chciałbym złożyć najserdeczniejsze gratulacje i życzenia z okazji wyboru na funkcję Prezesa Związku Nauczycielstwa Polskiego.

Mając świadomość ciężaru odpowiedzialności, która przed Tobą stoi, liczę na owocną współpracę w ramach naszej Centrali i wspólną walkę o prawa pracownicze.

OPZZ opiera się na takich wartościach jak wolność, równość, godność, szacunek dla innych. Podejmowanie wspólnych związkowych inicjatyw jest naszym priorytetem, ponieważ działając razem zmieniamy obraz polskiego rynku pracy. Lata naszej działalności jednoznacznie pokazały, że jedynie silne i wspólnie działające związki zawodowe mogą skutecznie reprezentować pracowników i domagać się poprawy i przestrzegania praw pracowniczych i socjalnych.

Życzę, abyś z odwagą podejmował kolejne zawodowe wyzwania. Niech wytrwałość i konsekwencja w działaniu, a także zwykła ludzka życzliwość towarzyszą Ci w codziennej pracy.

Wierzę, że wiedza i doświadczenie pozwoli wykonywać obowiązki z korzyścią dla wszystkich pracowników nauki i oświaty, których reprezentujesz.

A poprzez wspólne inicjatywy Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych uda nam się poprawić skuteczność związków zawodowych.

Z poważaniem
Andrzej Radzikowski
Przewodniczący OPZZ

Kategoryczne 'Nie' dla wygaszania Wielkiego Pieca w Nowej Hucie

23 listopada ma się rozpocząć wygaszanie wielkiego pieca w spółce ArcelorMittal w Nowej Hucie. Informacja ta wstrząsnęła całym środowiskiem pracowniczym.

Przypomnijmy 25 lipca 2019r., odbyło się spotkanie prezesa spółki ArcelorMittal, Geert'a Verbeeck'a ze związkowcami, którzy brali udział w pikiecie przed siedzibą firmy w Dąbrowie Górniczej. Poinformował on, że ulegając presji związków zawodowych wspieranych przez OPZZ, zarząd spółki podjął decyzję o bezterminowym wstrzymaniu planów wyłączenia wielkiego pieca. Równoległe odbyły się spotkania pracowników z dyrektorami firmy.

Mimo tych zapowiedzi ArcelorMittal, po czterech miesiącach podjął inną decyzję, która może kosztować setki zatrudnionych utratę pracy.

Nie zgadzamy się z decyzją Zarządu AMP – mówił w rozmowie z Biurem Prasowym OPZZ Józef Kawula, Wiceprzewodniczący NSZZ Pracowników ArcelorMittal Poland – będziemy protestować i pokazywać swoje niezadowolenie z tej krzywdzącej decyzji zarządu. Należy pamiętać, że jedno miejsce pracy w naszym zakładzie przekłada się na około 7 osób zatrudnionych w miejscach okołohutniczych. jeżeli ktoś mówi, że

zamiary wyłączenia wielkiego pieca nie spowodują masowych zwolnień, tylko reorganizację załogi, to pojawiają się duże obawy o los pracowników, tym bardziej, że niestety zarząd AMP stracił u nas mandat zaufania.

Według Prezesa Geert'a Verbeeck'a spółka nie zamierza zwalniać nikogo z około 800 własnych pracowników zatrudnionych w części surowcowej. Niestety, jego zapewnienia nie dają nadziei na utrzymanie miejsc pracy w firmach kooperacyjnych, w których zatrudnionych jest kolejne 400 osób.

W sumie w części surowcowej pracuje około 1200 osób z czego około 400 zatrudnionych w firmach zewnętrznych. Tutaj rodzi się pytanie co z nimi się stanie? Większość ma rodziny, dzieci na utrzymaniu a ta praca była dla wielu jedynym źródłem utrzymania. Czy prezes weźmie na swoje barki odpowiedzialność za nich? – mówił Kawula – Jeżeli chodzi o zatrudnionych bezpośrednio w AMP, sytuacja też nie wygląda kolorowo. Gro pracownikom to są osoby, których miejsce zamieszkania nie jest zbyt oddalone od zakładu. Jeżeli dojdzie do wygaszenia pieca, będą musieli dojeżdżać wiele kilometrów do innych placówek spółki. Reorganizacja pracy, którą zaplanował zarząd będzie realną deorganizacją życia prywatnego wielu ludzi.

Zarząd spółki zapowiada ponowne uruchomienie krakowskiej instalacji, - "jak tylko powróci koniunktura i będzie opłacalna produkcja w hucie w Krakowie".

To jest kolejna sporna kwestia – stwierdził Wiceprez wodniczący Józef Kawula – jeżeli mielibyśmy się powstrzymać od dalszych działań, to chcemy znać konkrety, ale nie podszyte kłamstwem. Chcemy dokładnie znać datę ponownego uruchomienia instalacji, popartą pisemnym oświadczeniem spółki. Musimy wiedzieć, mieć pewność, że jest to sytuacja chwilowa. Jak dotąd pokrętne wypowiedzi zarządu spółki nie dają poczucia zaufania do zamierzeń ich działań. Po prostu, boimy się o własną przyszłość, przyszłość setek pracowników, którzy z dnia na dzień mogą stać się bezrobotnymi. (ŁM)

Zeznanie CIT-8 w wersji papierowej? Już jest taka możliwość!

Dzięki naszej determinacji niektórzy podatnicy podatku dochodowego od osób prawnych (CIT), w tym część

związków zawodowych, mogą złożyć zeznanie CIT-8 w wersji papierowej. Stosowna ustawa została podpisana przez Prezydenta RP i weszła w życie pod koniec października br. Kolejny raz udało nam się wprowadzić w życie korzystne dla związków zawodowych przepisy.

Warto przypomnieć, że do 1 stycznia 2019 r. związki zawodowe przekazywały fiskusowi zeznanie podatkowe CIT-8 w wersji papierowej. Tego dnia zaczęły obowiązywać nowe przepisy, które wprowadziły obowiązek składania przez podatników podatku dochodowego od osób prawnych, niezależnie od ich wielkości i zakresu działania, zeznania podatkowego w formie dokumentu elektronicznego opatrzonego podpisem elektronicznym.

Tym samym związki zawodowe, aby złożyć zeznanie podatkowe musiały zakupić elektroniczny podpis kwalifikowany lub też skorzystać z usług biura rachunkowego. Takie rozwiązanie narażało organizacje związkowe na znaczne koszty finansowe, niewspółmierne

wysokie do osiągniętych dochodów, i negatywnie wpływało na zakres prowadzonej działalności statutowej. Dlatego OPZZ, na początku roku, zwróciło się do ministra finansów z wnioskiem o pilną zmianę ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, która przywróciłaby możliwość składania rocznego zeznania podatkowego na formularzu CIT-8 w wersji papierowej.

W udzielonej OPZZ odpowiedzi minister finansów zadeklarował podjęcie działań, które ułatwią podatnikom, w tym związkom zawodowym, składanie deklaracji podatkowych. Najpierw usprawniono korzystanie z bezpłatnego profilu zaufanego i przedłużono termin składania zeznania CIT-8 do końca października 2019 r. a następnie zaproponowano zmianę restrykcyjnych przepisów prawa, poprzez nowelizację ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, którą niedawno podpisał Prezydent RP.

Dzięki wprowadzonym zmianom **przywrócono możliwość składania zeznania CIT-8 w formie papierowej** przez niektórych podatników podatku

dochodowego od osób prawnych. Możliwość taka dotyczy tych podatników podatku CIT, którzy nie pełnią funkcji płatnika dla celów podatku dochodowego od osób fizycznych oraz osiągają wyłącznie dochody wolne od podatku na podstawie art. 17 ust. 1 ustawy o CIT. Wprowadzane rozwiązanie jest zatem korzystne dla podatników, którzy **nie zatrudniają pracowników, nie prowadzą działalności gospodarczej ukierunkowanej na osiągnięcie zysku** i, co do zasady, korzystają ze zwolnień od podatku dochodowego od osób prawnych,

w tym związanych z **przeznaczeniem dochodu na cele statutowe**.

Podstawa prawna: art. 3 pkt 3 ustawy z dnia 11 września 2019 r. o uchyleniu ustawy o specjalnym podatku węglowodorowym oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2019 r. poz. 1978) zmieniający art. 27a ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 865, z późn. zm.). (nq)

Zielone zamówienia publiczne

Urząd Zamówień Publicznych i Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej zrealizowali konferencję dotyczącą zielonych zamówień publicznych w kontekście efektywności energetycznej. Wydarzenie wpisuje się w zadania Urzędu, który zobowiązany jest zwiększyć rolę zielonych zamówień

publicznych (z kryteriami środowiskowymi) w systemie zamówień publicznych w ramach Krajowego Planu Działań na rzecz zrównoważonych zamówień publicznych.

Konferencję poprowadził Prezes Urzędu Zamówień Publicznych i Dyrektor Departamentu Unii Europejskiej i Współpracy Międzynarodowej UZP. Wydarzenie było okazją do przedstawienia zmian w niedawno uchwalonej ustawie – Prawo zamówień Publicznych. Zaprezentowano instrumenty prawne o charakterze środowiskowym w kontekście nowego Prawa zamówień publicznych. Ponadto zaprezentowano obowiązki jednostek sektora finansów publicznych w świetle znowelizowanej ustawy o elektromobilności i paliwach alternatywnych. Duża część prezentacji służyła opisaniu źródeł finansowania inwestycji sektora publicznego w zakresie

efektywności energetycznej i doradztwa. Praktyczny wymiar stosowania prawa zamówień publicznych opisano poprzez informacje o sposobie zastosowania kryterium kosztu opartego na LCC w budownictwie a także prezentację zrealizowanych zamówień publicznych z kryteriami prośrodowiskowymi. Za przykład posłużyły: zamówienie na dostawę autobusów elektrycznych, zamówieni na budowę Mazowieckiego Szpitala Wojewódzkiego Drewnica w Ząbkach oraz termomodernizacja i modernizacja oświetlenia wewnętrznego w budynkach użyteczności publicznej w Piastowie.

W wydarzeniu UZP brała udział Katarzyna Pietrzak, członek Doradźnego Zespołu ds. zamówień publicznych Rady Dialogu Społecznego.

Zniesienie limitu trzydziestokrotności składek na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych

Stanowisko Kierownictwa OPZZ

w sprawie zniesienia limitu trzydziestokrotności składek na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych

Poselski projekt zniesienia limitu trzydziestokrotności jest kontynuacją złych zasad stanowienia prawa. Projekt ten powstał poza dialogiem społecznym. Ponadto twórcy projektu całkowicie pominęli konsultacje w ramach Rady Dialogu Społecznego, podważając tym samym sens jej istnienia. Zasada bardzo szybkiego

stanowienia prawa, w ważnych dla pracowników sprawach, bez konsultacji społecznych jest dla Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych nie do przyjęcia.

OPZZ postulowało dokonanie, w Radzie Dialogu Społecznego, przeglądu systemu ubezpieczeń społecznych i przygotowanie spójnych, kompleksowych zmian prawa. Niestety tak się nie stało. W Sejmie trwają tymczasem prace nad dwoma projektami ustaw dotyczących ubezpieczeń społecznych, pierwszy reguluje zniesienie limitu trzydziestokrotności, drugi utworzenie Funduszu Solidarnościowego. Jednocześnie zapowiedziano dwie kolejne zmiany – tzw. mały ZUS oraz likwidacja OFE. W ocenie OPZZ jednoznacznie świadczy to o braku koncepcji rządu na uporządkowanie i poprawę systemu. Projekt dotyczący Funduszu

Solidarnościowego również nie był przedmiotem konsultacji w RDS.

Żadna z proponowanych zmian nie jest jednoznacznie korzystna dla pracujących. To oni, kosztem swoich wynagrodzeń, tworzą fundusze w ramach systemu zabezpieczenia społecznego. Nie realizuje się jednocześnie postulowanych przez OPZZ zmian przyjaznych pracownikom: emerytury ze względu na staż pracy i ustanowienie niewygasającego charakteru emerytur pomostowych.

Należy pamiętać, że zniesienie trzydziestokrotności ma bardziej złożone konsekwencje. W najbliższych latach zwiększy przychody do FUS, ale już w następnych spowoduje wzrost wydatków. Trudno jednoznacznie przewidzieć, czy przychody je zrekompensują. Dodatkowo, przyjęcie ustawy zmniejszy wpłaty do Narodowego Funduszu Zdrowia o ponad 500 mln zł rocznie. To ważne w kontekście złej kondycji publicznej ochrony zdrowia.

Uważamy, że w ten sposób nie można prowadzić polityki publicznej, która wymaga szerokiego poparcia społecznego. Bez pogłębionych konsultacji ze związkami zawodowymi i organizacjami pracodawców oraz bez rzetelnych wyliczeń nie wprowadza się zmian, tak istotnych dla ładu społeczno-gospodarczego. Reformowanie systemu emerytalnego pod bieżące potrzeby nie sprzyja budowaniu zaufania i poczucia bezpieczeństwa społecznego Polek i Polaków. Odbija się także negatywnie na funkcjonowaniu całego systemu ubezpieczeń społecznych.

Kierownictwo OPZZ

Nie dla Funduszu Solidarnościowego

Fundusz Solidarnościowy zwany pierwotnie Solidarnościowym Funduszem Wsparcia Osób Niepełnosprawnych od kilku dni jest jednym z ważniejszych tematów w dyskusji publicznej, będącej wynikiem poselskiego projektu ustawy zmieniającej charakter działalności dotychczasowego Funduszu, jak i jego finansowanie. Pomysł budzi wiele zastrzeżeń zarówno merytorycznych, jak i tych podkreślających brak dialogu społecznego oraz rzetelnych i prawdziwych konsultacji społecznych. Nowelizacja poselskiego przedłożenia dotyczy w szczególności rozszerzenia zakresu zadań Solidarnościowego

Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych poprzez finansowanie z jego środków nowych celów: jednorazowego rocznego świadczenia pieniężnego dla emerytów i rencistów wraz z kosztami obsługi tego świadczenia, renty socjalnej i zasiłku pogrzebowego.

Sejmowa Komisja Finansów Publicznych, podczas zaledwie jednego posiedzenia komisji w dniu 20 listopada br. ekspresowo rozpatrzyła projekt, nie zwracając uwagi na opinie posłów opozycji czy niesłyszalny do tej pory głos środowisk pozarządowych reprezentujących osoby z niepełnosprawnościami. Jako OPZZ byliśmy zauważalni w swojej opinii przedstawionej podczas posiedzenia i mocno podkreśliliśmy nasze zastrzeżenia. Dotyczyły one w szczególności: trybu prac nad projektem ustawy i braku konsultacji społecznych, mechanizmu finansowania zadań Funduszu Solidarnościowego, finansowych aspektów projektu ustawy, braku całościowego spojrzenia na system emerytalny i konieczności zapewnienia gwarancji finansowych wsparcia osób niepełnosprawnych.

Całość opinii OPZZ do poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o Solidarnościowym Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych oraz niektórych innych ustaw można przeczytać poniżej. Warto podkreślić, że regulacja znajduje akceptację wyłącznie Klubu Parlamentarnego Prawo i Sprawiedliwość, pozostałe partie opozycyjne żądają odrzucenia projektu i rzetelnej debaty, włącznie z wysłuchaniem publicznym.

Obecnie projekt ustawy jest na etapie II czytania, z licznymi wnioskami mniejszości wszystkich klubów parlamentarnych, z najdalej idącym o odrzucenie nowelizacji w całości (II czytanie odbyło się 21 listopada br.). [rg]

OPINIA OPZZ

W odpowiedzi na przekazany do OPZZ poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o Solidarnościowym

Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy nr 13), przekazując w załączeniu opinię Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych do przedmiotowego projektu.

OPZZ zgłasza zasadnicze zastrzeżenia zarówno do trybu prac nad projektem jak i zaproponowanych zmian merytorycznych.

Tryb prac nad projektem ustawy i brak konsultacji społecznych

Projekt nie został przekazany w trybie konsultacji społecznych wynikających z art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. (Dz. U. 2019, poz. 263 t.j.) o związkach zawodowych, jak i na mocy art. 5 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. poz. 1240, z późn. zm.). Zgodnie ze wskazanymi ustawowymi trybami konsultacji, odstępianie od prawa zaopiniowania projektu w terminie 21 dni od dnia jego otrzymania jest niedopuszczalną praktyką, łamiącą zasady dialogu społecznego i naruszającą zachowanie zasad poprawnej legislacji w procesie stanowienia prawa. Jednocześnie, systemowy charakter proponowanych zmian, generujący znaczące skutki finansowe, obejmujący nie tylko obszar regulujący wsparcie osób z niepełnosprawnościami, ale także system emerytalny i ubezpieczeń społecznych czy fundusz celowy jakim jest Fundusz Pracy – są dodatkowym argumentem przemawiającym za koniecznością szerokich konsultacji i analiz eksperckich, nie tylko ze środowiskiem reprezentującym osoby z niepełnosprawnościami, ale z partnerami społecznymi Rady Dialogu Społecznego.

Zwrócić należy dodatkowo uwagę na ekspresowy tryb prac nad projektem, którego pierwsze czytanie odbyło się na zaledwie jednym posiedzeniu sejmowej Komisji Finansów Publicznych w dniu 20 listopada br. Posiedzenie komisji było jedyną możliwością przekazania stanowiska naszej organizacji. Podczas prac komisji, odrzucono wniosek posłów o wysłuchanie publiczne, co dawałoby szansę na szeroki dialog z zainteresowanymi środowiskami na temat proponowanych zmian.

Mechanizm finansowania zadań Funduszu Solidarnościowego

Projekt zakłada rozszerzenie zakresu zadań dotychczasowego Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych, jakimi są: jednorazowe roczne

świadczenie pieniężne dla emerytów i rencistów wraz z kosztami obsługi tego świadczenia, renta socjalna i zasiłek pogrzebowy, w szczególności poprzez udzieloną

pożyczkę w kwocie 9 mld zł ze środków Funduszu Rezerwy Demograficznej. Dodatkowo w projekcie został wskazany Fundusz Pracy jako źródło finansowania zadań Funduszu Solidarnościowego, poprzez możliwość udzielania nieoprocentowanych pożyczek.

Przypomnieć należy, jakie są główne cele wskazanych powyżej funduszy celowych.

Celem utworzenia Funduszu Rezerwy Demograficznej było zwiększenie bezpieczeństwa wypłacalności świadczeń z ubezpieczenia emerytalnego, a więc zapewnienie przyszłości emerytalnej nowym pokoleniom. Podobnie, środki Funduszu Pracy mogą być wykorzystane na zasiłki dla bezrobotnych, prace interwencyjne, roboty publiczne, szkolenie i przekwalifikowywanie bezrobotnych, rozwój poradnictwa zawodowego oraz na rozwój systemów informatycznych czy badania rynku pracy.

Obecny projekt ustawy ingeruje w zakres finansowania tych funduszy.

OPZZ bardzo negatywnie ocenia taką praktykę, sięgania po środki finansowe do innych funduszy celowych i obciążanie ich wydatkami do celów, niezgodnie z ich przeznaczeniem, w tym wypadku na nowe zadania ustawowe Funduszu Solidarnościowego. Odnosząc się do wskazanej w ustawie możliwości udzielania pożyczek z FP i FRD – należy wyraźnie podkreślić, że nie wskazano szczegółów tej operacji tj. np. na jakiej podstawie będzie następowała jej spłata, jaki będzie koszt obsługi, na jakich warunkach będą one udzielane czy z jakich źródeł spłacane. Brak tak ważnych szczegółów stawia pod znakiem zapytania przyszłość i płynność finansową zarówno Funduszu Pracy jak i Funduszu Rezerwy Demograficznej, które w przyszłości mogą stać się źródłem finansowania zadań do jakich ustawowo nie zostały powołane. Uzasadnionym jest stwierdzenie, że ustawa wprowadza demontaż finansów funduszy celowych, a pośrednio finansów publicznych. Dlatego brak dyskusji i konsultacji społecznych o tak ważnych zmianach systemowych oraz kierowanie ich w trybie projektu poselskiego, a nie rządowego – jest niedopuszczalne.

Finansowy aspekt projektu ustawy

Projektowane zmiany zawarte w projekcie ustawy tj. sfinansowanie jednorazowego rocznego świadczenia pieniężnego dla emerytów i rencistów wraz z kosztami obsługi tego świadczenia, renty socjalnej i zasiłku pogrzebowego – oznaczać będą brak możliwości zbilansowania wydatków i kosztów Funduszu Solidarnościowego, pomimo przyjętej w projekcie ustawy możliwości udzielania pożyczek z FRD i FP.

Zgodnie z projektem planu finansowego Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych

na 2020 rok, stanowiącego załącznik do projektu ustawy budżetowej na 2020 rok – wydatki jego są określone na kwotę 4 915 800 tys. zł, a planowane przychody stanowią 3 759 200 tys. zł. Oznacza to deficytowy stan funduszu już na początku roku w kwocie 485 400 tys. zł.

Jednocześnie nowe zadania Funduszu Solidarnościowego będą kosztowały odpowiednio: jednorazowe roczne świadczenie pieniężne dla emerytów i rencistów (wraz z kosztami obsługi tego świadczenia) – około 10 mld zł; renta socjalna około 500 mln zł i zasiłki pogrzebowe – około 1,5 mld zł. Stąd, pomimo udzielenia 9 mld zł pożyczki z FRD, faktem jest brak możliwości zbilansowania wydatków i kosztów Funduszu Solidarnościowego. W takiej sytuacji pod znakiem zapytania pozostaje kwestia sfinansowania pierwotnych zadań Funduszu do jakich został powołany tj. systemowego wsparcia osób niepełnosprawnych.

Dodatkowo do projektu ustawy nie dołączono Oceny Skutków Regulacji – co należy ocenić jako poważne uchybienie, nie wiadomo bowiem jaki będzie ostateczny koszt realizacji planowanych dodatkowych zadań. Trudno także znaleźć odpowiedź na pytanie czy finansowanie zasiłków pogrzebowych i rent socjalnych z Funduszu Solidarnościowego będzie trwałym rozwiązaniem corocznie finansowanym czy należy je traktować incydentalnie, jak jednorazowe roczne świadczenie pieniężne dla emerytów i rencistów.

Brak całościowego spojrzenia na system emerytalny
OPZZ postulowało dokonanie w ramach Rady Dialogu Społecznego przeglądu systemu ubezpieczeń społecznych i przygotowanie spójnych, kompleksowych zmian prawa. Niestety tak się nie stało, a systemowy dialog w tym obszarze zastąpiono zgłaszaniem incydentalnych propozycji w oderwaniu od całości patrzenia na system emerytalny – ubezpieczeniowy. Dodowem jest nie tylko niniejszy projekt nowelizacji ustawy przyznającej jednorazowe świadczenie pieniężne dla emerytów i rencistów, ale także obecne w dyskusji publicznej projekty tzw. „małego ZUS”, likwidacji OFE czy wycofanej likwidacji tzw. 30 – krotności. W opinii OPZZ świadczy to jednoznacznie o braku koncepcji rządu na uporządkowanie i poprawę systemu emerytalnego. Taki kierunek jest nie do zaakceptowania.

Gwarancje finansowe wsparcia osób niepełnosprawnych

Podkreślenia wymaga, że OPZZ nie kwestionuje słusznych postulatów i oczekiwań środowiska osób niepełnosprawnych, lecz jedynie sposób ich realizacji przez rząd. Należy przypomnieć, że Solidarnościowy Fundusz Osób Niepełnosprawnych powstał w atmosferze

protestów środowiska osób niepełnosprawnych i ich opiekunów, stąd za w pełni uzasadnioną uważamy realizację celów do jakich Fundusz został pierwotnie powołany.

W naszej ocenie konieczne jest dookreślenie szczegółowo katalogu przeznaczenia środków na wsparcie osób z niepełnosprawnościami wraz z gwarancją budżetową. W przeciwnym razie wsparcie osób niepełnosprawnych stanie się pozorne, czego przykładem jest obecnie przedłożony poselski projekt ustawy.

Wobec powyżej wskazanych zastrzeżeń systemowych, OPZZ oczekuje wycofania się z przedłożonej propozycji ustawowej w proponowanym kształcie i wnosi o podjęcie konstruktywnej dyskusji zarówno ze środowiskiem osób z niepełnosprawnościami, jak i w ramach Rady Dialogu Społecznego.

Spotkanie projektu na rzecz pracowników branży chemicznej

W dniu 12.11.2019 w Skopje (Macedonia Północna) odbyła się konferencja zamykająca projekt “Between red and teal – inclusive management models in chemical industry”.

Na spotkaniu OPZZ reprezentowali Zygmunt Mierzejewski oraz Wojciech Kozak, natomiast MZZPZAP reprezentowały Joanna Szostak i Luiza Warszawska. Na spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele związków zawodowych z Macedonii Północnej, Litwy, Łotwy, Rumunii, Malty, Hiszpanii. Obrady prowadziła Joanna Szostak. Otwierając spotkanie J. Szostak podziękowała organizatorom za możliwość spotkania. Następnie

przypomniała, że beneficjentem jest OPZZ, a partnerem stowarzyszonym MZZP Zakładów Azotowych Puławy.

Następnie J. Szostak przypomniała zakres projektu i cele jakie dotychczas osiągnęliśmy. Warto przypomnieć, że głównym celem tego projektu jest rozwinięte zaangażowanie pracowników w decyzje podejmowane w przedsiębiorstwach poprzez wzmocnione mechanizmy informacji, konsultacji i uczestnictwa w firmach chemicznych działających w 11 krajach. Po wstępie każdy z lokalnych partnerów omówił jakie cele zostały przez niego zrealizowane, a jakie napotkały na duże trudności. Wszyscy mówili o wzmocnieniu ponadnarodowej współpracy partnerów społecznych, większej świadomości pracowników, ale równocześnie zaznaczali kłopoty w egzekwowaniu przysługujących im praw do informacji, konsultacji i uczestnictwa. Nawiazane zostały dobre relacje z ekspertami akademickimi. Zygmunt Mierzejewski w swoim wystąpieniu odniósł się do zaangażowania w strategiczne procesy decyzyjne w firmach oraz przypomniał, jak wygląda dialog społeczny w Polsce na wszystkich szczeblach od firmy poprzez województwo, kraj i struktury UE.

Następnie przedstawiono ostateczną publikację, projekt wideo i stronę internetową projektu. Z. Mierzejewski podkreślił, że stanowimy dużą wartość dodaną i należy kontakty i relacje utrzymywać a także podtrzymywać aktywną stronę internetową. W wielu krajach dialog społeczny nie funkcjonuje tak jak należy, ale mamy dobre przykłady i te trzeba pokazywać. Należy wzmocnić relacje naszych przedstawicieli w organizacjach europejskich w których uczestniczymy. Z. Mierzejewski wspominał o konsultacjach dokumentów UE oraz wszystkich projektów ustaw tworzonych przez stronę rządową. Przypomniał, że w Polsce utworzyliśmy Zespoły Trójstronne Branżowe, gdzie zapada wiele decyzji oraz są negocjowane ponadzakładowe Układy Zbiorowe Pracy. Na koniec wyraźnie podkreślił, że wszyscy partnerzy społeczni oraz strona rządowa usilnie w Brukseli zabiegają o szybkie przyjęcie Macedonii Północnej w struktury UE. ZM

Posiedzenie Komisji Ochrony Pracy OPZZ

Komisja Ochrony Pracy OPZZ odbyła swoje kolejne w tym roku posiedzenie w dniu 20 listopada br. w siedzibie OPZZ. Licznie zgromadzeni członkowie komisji, reprezentanci branżowego ruchu związkowego, w tym społeczni inspektorzy pracy rozmawiali o współpracy

z Państwową Inspekcją Pracy i bezpieczeństwie pracy w branżach związkowych i regionach.

To ważny obszar działania związków zawodowych stąd cenną była wymiana informacji i praktycznych doświadczeń między sobą. Każdy z członków komisji miał okazję do przedstawienia sytuacji w swoim zakładzie pracy, dyskutowano zwłaszcza o kondycji społecznej inspekcji pracy i konieczności jej wzmocnienia, oceniano działalność kontrolną i prewencyjną – promocyjną inspekcji pracy. Omówiono także najważniejsze problemy wynikające ze sprawozdania z działalności inspekcji pracy w 2018 roku. Komisja Ochrony Pracy pozytywnie zaopiniowała dokument, jaki będzie przyjmowany na posiedzeniu Rady OPZZ w dniu 27 listopada br. poświęcony problematyce współpracy pomiędzy związkami zawodowymi, a organami inspekcji pracy, rekomendując Radzie wnioski zawarte w projekcie. Podczas posiedzenia omówiono także bieżącą aktywność OPZZ, w tym na forum Rady Dialogu Społecznego.

Obrady prowadził przewodniczący komisji Grzegorz Pawlak, przy współudziale wiceprzewodniczącej OPZZ Barbary Popielarz reprezentującej kierownictwo OPZZ i sekretarza komisji Renaty Górnej (Wydział Polityki Społecznej OPZZ).

Stan dialogu społecznego w Polsce pod lupą UE

W każdym roku, organy Unii Europejskiej, a dokładnie Komitet do Spraw Zatrudnienia (Employment Committee, EMCO) - organ doradczy UE dokonuje analizy stanu dialogu społecznego realizowanego w poszczególnych państwach członkowskich w zakresie Semestru Europejskiego.

W dniu 19 listopada 2019 r. w Brukseli odbył się „Przeгляд EMCO dotyczący zaangażowania partnerów

społecznych w krajowe procesy europejskiego semestru”. To finalne posiedzenie Komitetu dotyczące ww. przeglądu, w którym uczestniczą przedstawiciele Komisji Europejskiej, reprezentanci rządów państw członkowskich i partnerzy społeczni: związki zawodowe i organizacje pracodawców szczebla europejskiego i unijnego. Posiedzenie poprzedza pisemna korespondencja i wywiady w sprawie stanu dialogu społecznego w ramach Semestru Europejskiego realizowane przez Europejską Fundację na rzecz Poprawy Warunków Życia i Pracy. OPZZ reprezentowała Katarzyna Pietrzak z Wydziału Polityki Gospodarczej i Funduszy Strukturalnych OPZZ.

W trakcie posiedzenia EMCO partnerzy społeczni zwrócili uwagę na niską jakość realizacji obowiązków ustawowych dotyczących konsultacji społecznych w ramach stanowienia prawa w Polsce. Omijanie i niewłaściwe stosowanie ustawy o związkach zawodowych oraz ustawy o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego dotyczących obowiązku konsultacji społecznych projektów aktów prawnych oraz wykorzystywanie ścieżki tzw. poselskiej to główne bolączki tworzenia polityki społecznej i gospodarczej w kraju. Mamy właściwe przepisy, jednak ich realizacja wymaga zmian ponieważ niekorzystnie wpływa na jakość dialogu społecznego. Ponadto omówiliśmy stan dialogu społecznego w ramach Rady Dialogu Społecznego oraz zaznaczyliśmy konieczność inwestycji w tworzenie warunków do zwiększenie roli rokowań zbiorowych i liczby układów zbiorowych pracy.

Strona rządowa, reprezentowana przez przedstawicieli Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej określiła stan prawny w zakresie dialogu społecznego w Polsce i ocenę sytuacji w obszarze konsultacji społecznych projektów aktów prawnych. Bazując na tej dyskusji przedstawiciele UE przedstawili wnioski, w których

zwracają uwagę na potrzebę podjęcia działań na rzecz przestrzegania przepisów dotyczących konsultacji projektów aktów prawnych oraz budowania potencjału partnerów społecznych. Podzieliła zatem w dużej części oceny zaprezentowane przez partnerów społecznych. Przypomnijmy, że Rada UE w tym roku po raz kolejny zaleciła Polsce podjęcie działań na rzecz poprawy jakości konsultacji społecznych. (KP)

Spotkanie z przedstawicielkami Komisji Kobiet związku zawodowego ÖGB z Austrii

W dniu 18 listopada 2019 r. w siedzibie Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych w Warszawie odbyło się spotkanie z przedstawicielkami Komisji Kobiet związku zawodowego ÖGB z Austrii.

Ze strony OPZZ w spotkaniu uczestniczyli Wiceprezident Piotr Ostrowski oraz Katarzyna Duda z Wydziału Polityki Społecznej. Delegatki były zainteresowane działaniami OPZZ na rzecz poprawy sytuacji pracujących kobiet. Piotr Ostrowski powiedział o tym, że hasło obecnej kadencji Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych to „Polska potrzebuje wyższych płac”. Do priorytetów programowych OPZZ na najbliższe lata należy wzrost wynagrodzeń pracowników w sferze budżetowej. Podkreślenia wymaga to, że branże takie, jak edukacja, ochrona zdrowia, czy opieka społeczna są silnie sfeminizowane, a więc postulat OPZZ zmierza w dużej mierze do poprawy sytuacji pracujących kobiet. OPZZ domaga się również wsparcia instytucjonalnego dla rodzin wychowujących dzieci, w tym wdrażania rozwiązań ułatwiających godzenie życia zawodowego i rodzinnego. [KD]